

Bệnh anaplasmosis

Bệnh anaplasmosis (bệnh biên trùng) là gì?

Anaplasmosis (bệnh biên trùng), còn gọi là nhiễm trùng bạch cầu nơi người (human granulocytic anaplasmosis (HGA), một căn bệnh do bọ chét gây ra bởi vi trùng có tên, *Anaplasma phagocytophilum*. Những con bọ chét trên hươu nai (còn gọi là bọ chét chân đen) có thể lây truyền bệnh anaplasmosis sang người tại Boston và những vùng khác ở Bờ biển phía Đông nhưng rất hiếm. Những con bọ chét chân đen phương Tây có thể làm lây bệnh này dọc bờ biển Thái Bình dương của Hoa Kỳ.

Bọ chét tìm thấy ở đâu?

Bọ chét có trong những bụi rậm, vùng cây cối rậm rạp hay cỏ mọc dày tại Boston. Bọ chét hoạt động mạnh nhất và thường lây bệnh trong khoảng thời gian giữa mùa xuân và đầu mùa thu, nhưng có thể gây bệnh vào bất kỳ thời điểm nào trong năm khi thời tiết có nhiệt độ trên đóng băng.

Bệnh anaplasmosis lây lan như thế nào?

Bọ chét trên hươu nai bám vào các loài thực vật trên mặt đất và các động vật hay con người có tiếp xúc trực tiếp với chúng. Bọ chét không bay mà chúng nhảy hay rơi xuống từ cây cối. Trong bốn giai đoạn biến thái của bọ chét (trứng, ấu trùng, nhộng, trưởng thành) thì bọ chét giai đoạn nhộng và trưởng thành có khả năng lây truyền bệnh anaplasmosis nhiều nhất. Bọ chét trên hươu nai thường rất nhỏ, xin xem hình bên dưới, nhưng bọ chét trưởng thành lớn hơn và dễ nhận biết hơn so với nhộng bọ chét.

Blacklegged Tick (*Ixodes scapularis*)

Hình: Kích thước tương đối của bọ chét trên hươu nai (bọ chét chân đen) ở các giai đoạn biến thái.

Bọ chét sống đến 3 năm và có thể lây nhiễm bệnh cho cả các loài động vật cũng như con người. Đa phần bọ chét không mang mầm bệnh anaplasmosis, và bị bọ chét chích không có nghĩa là quý vị sẽ bị mắc bệnh này. Nếu bọ chét đó nhiễm bệnh, thông thường nó phải bám vào người trong vòng 12-24 giờ đồng hồ thì mới có thể lây bệnh cho người. Gỡ ngay bọ chét ra khỏi người có thể làm giảm nguy cơ mắc bệnh.

Những triệu chứng của anaplasmosis là gì?

Triệu chứng bệnh thường xuất hiện 1-2 tuần sau khi nhiễm bệnh và có thể gồm có sốt, đau đầu, đau cơ, cảm giác khó chịu hay cảm giác “khó ở”, ớn lạnh, mất ói, đau bụng, ho hay lẫn lộn. Mẩn đỏ là triệu chứng hiếm gặp vào có thể là dấu hiệu của một căn bệnh khác do bọ chét gây ra (như bệnh Lyme). Những triệu chứng nặng hơn có thể bao gồm khó thở, chảy máu, suy thận hay các vấn đề về thần kinh. Trong những trường hợp hiếm, anaplasmosis có thể gây chết người nếu không được điều trị ngay lập tức. Những người bị suy giảm miễn dịch có nhiều khả năng mắc các bệnh nặng nếu bị nhiễm bệnh.

Tôi phải làm gì nếu tôi nghĩ mình đã nhiễm bệnh anaplasmosis?

Nếu quý vị có một số triệu chứng của bệnh anaplasmosis và tin rằng quý vị bị bọ chét chích, thì quý vị nên liên lạc ngay với nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Anaplasmosis có thể khó chẩn đoán bởi các triệu chứng của bệnh này giống với các bệnh khác. Nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị sẽ hỏi quý vị về việc tiếp xúc với bọ chét và sẽ tiến hành kiểm tra sức khỏe quý vị và có thể yêu cầu quý vị làm các xét nghiệm. Nếu nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe của quý vị nghi ngờ quý vị có thể mắc bệnh anaplasmosis thì thường quý vị sẽ được điều trị ngay lập tức.

Điều trị bệnh anaplasmosis như thế nào?

Bệnh anaplasmosis được điều trị bằng thuốc kháng sinh. Nếu dùng thuốc kháng sinh để điều trị sớm, thuốc này có thể ngăn chặn những biến chứng phức tạp.

Tôi có thể phòng ngừa bệnh anaplasmosis như thế nào?

Cách tốt nhất để phòng ngừa bệnh anaplasmosis là tránh xa những khu vực có thể có bọ chét. Hạn chế cây cối um tùm và bóng râm, thường xuyên cắt cỏ, dọn dẹp lá mục và cắt tỉa cây bụi và cây cối để hạn chế thu hút bọ chét. Những đề phòng khác khi đi ra ngoài trong những vùng có bọ chét:

- Mặc quần dài và áo dài tay và nhét ống quần vào trong vớ.
- Quần áo màu sáng có thể giúp quý vị dễ dàng phát hiện bọ chét trên quần áo trước khi chúng bám vào da.
- Luôn đi giữa đường trong những khu cây cối rậm rạp.
- Thoa thuốc chống côn trùng có chứa DEET lên vùng da trần. Đọc kỹ nhãn thuốc. Không sử dụng thuốc chống côn trùng với hơn 30% DEET. Không thoa thuốc chống côn trùng lên trẻ sơ sinh. Khi trở vào nhà, rửa sạch thuốc này bằng nước và xà bông.
- Có những sản phẩm chống côn trùng khác được EPA phê chuẩn sử dụng đối với bọ chét ngoài DEET. Xin truy cập <http://www2.epa.gov/insect-repellents/find-insect-repellent-right-you> để tìm đúng loại thuốc chống côn trùng phù hợp với quý vị.
- Luôn kiểm tra bản thân và con cái quý vị sau khi vào khu vực có nguy cơ cao để xem có bọ chét bám vào người không. Gỡ mọi bọ chét ngay lập tức.

Tôi nên làm gì nếu tôi thấy một con bọ chét bám trên người tôi, người con tôi hay trên thú nuôi của tôi?

Dùng nhíp đầu nhọn để gỡ bọ chét bám trên người ra ngay:

- Không nên xoắn hay ép bọ chét bởi có thể khiến chúng bị rã ra và vài phần xác của bọ chét vẫn dính trên da. Hãy dùng nhíp đặt sát vào da gấp bọ chét và giật mạnh thẳng ra. Không dùng diêm, mỡ petroleum jelly hay xà bông để gỡ bọ chét.
- Lau chùi vùng da xung quanh vết chích bằng nước và xà bông hay một chất khử trùng.
- Đánh dấu ngày và vị trí bị bọ chét chích để xem lại sau này.

Nếu quý vị có những triệu chứng như bị cúm, hãy liên lạc ngay với bác sĩ.

